

ברוכים הבאים

ליחידה המתקשבת בקורס
התפתחות המשפחה במעגל החיים

2"ה

האגודה הישראלית להתפתחות
מערכת לימודי החוץ

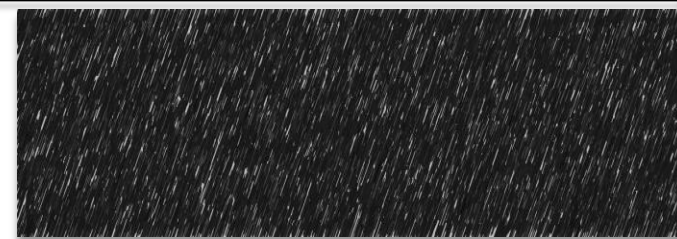
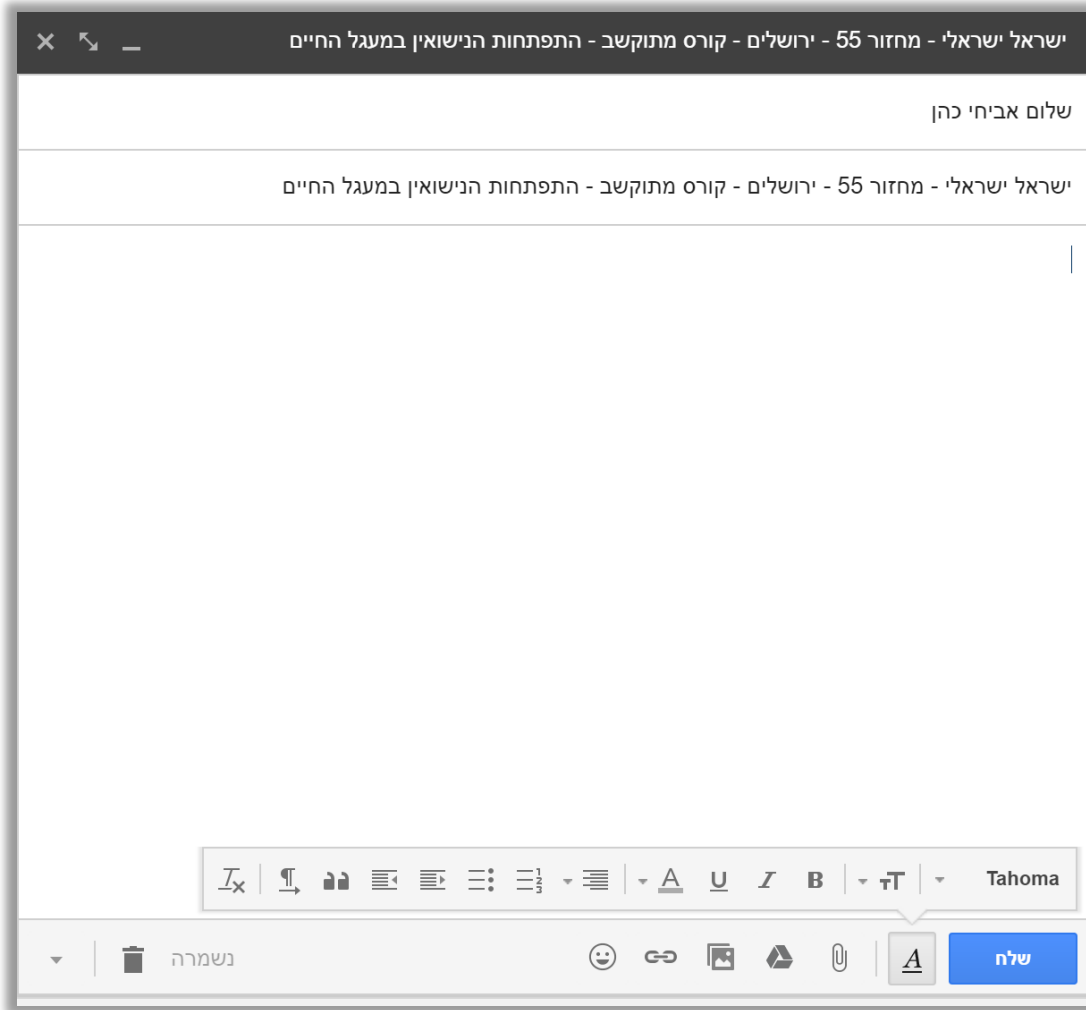
ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשבת המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח –
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח –
2007

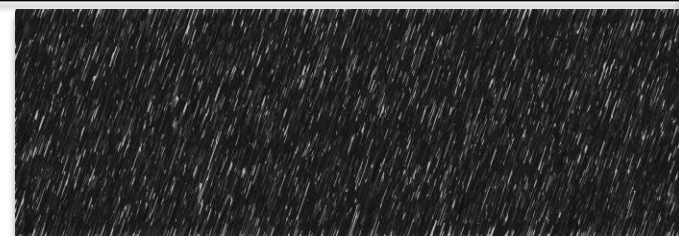
ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

פרק 1

נקודת מבט התפתחותית

תוכן הפרק:

- מילה על תיאוריות מדעיות.
- כמה מאפיינים כלליים המבחינים בין תיאוריות התפתחותיות שונות.
- בין תיאוריות קוגניטיביות לתיאוריות רגשיות - חברתיות.
- מודל מבני הנפש, ומודל השלבים הפסיכו-סקסואליים של פרויד.
- התיאוריה הפסיכו-חברתית - בין פרויד לאריקסון.

2"ה

האגודה הפתוחה
מעריך לימודי החוץ

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח -
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

מילה על תיאוריות מדעיות

תיאוריות הן אוסף של רעיונות והגידים, שמנסים:

(1) להבין את העבר ולהסבירו.

(2) לנבא את העתיד ולשלוט בו.

**תיאוריות התפתחותיות מנסות לענות על השאלות מדוע
התפתחנו כפי שהתפתחנו? מהם השינויים הפסיכולוגיים
השיטתיים שמתרחשים בבני אדם במהלך חייהם? ומדוע
מתרחשים השינויים?**

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח –
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

ומה מבקשות התיאוריות ההתפתחותיות להסביר?

**תיאוריות התפתחותיות מנסות לענות על השאלות מדוע
התפתחנו כפי שהתפתחנו? מהם השינויים הפסיכולוגיים
השיטתיים שמתרחשים בבני אדם במהלך חייהם? ומדוע
מתרחשים השינויים?**

2"ה

האוניברסיטה הפתוחה
מערך לימודי החוץ

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

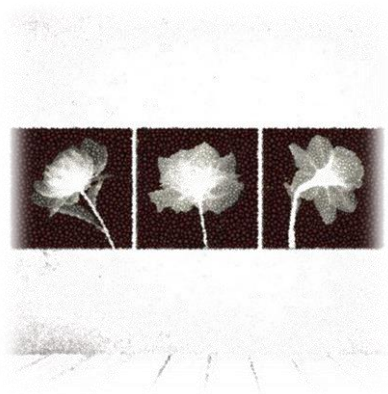
מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח –
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

תיאוריות מתאפיינות במאפיינים ספציפיים וכלליים

:fens

- **יש שמדגישות שינויים איכותיים**, כלומר מדגישות קפיצות מדרגה מובחנות ודרמתיות בין שלב התפתחותי אחד לשלב הבא אחריו, **לעומת תיאוריות** שמתארות התפתחות הדרגתית.
- **יש שמדגישות את תפקיד העבר** – התפתחות בתחילת החיים, **לעומת תיאוריות** שמתייחסות יותר להתפתחות המתרחשת כאן בהווה.
- **יש שמדגישות את האקטיביות של הילד** המכוון את ההתפתחות שלו עצמו, **לעומת אחרות** שמדגישות את פאסיביות הילד.
- **יש שמדגישות את התורשה** כדומיננטית יותר בהתפתחות **ואחרות** מדגישות את הסביבה כמרכיב מרכזי ומשמעותי יותר בהתפתחות.

2"ה

האוניברסיטה הפתוחה
מערך לימודי החוץ

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתוקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח –
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

בין תיאוריות קוגניטיביות לרגשיות-חברתיות

בין התיאוריות הקוגניטיביות נמצאת את:

- **פיאז'ה** - שינויים איכותיים החלים בחשיבה, בעקבות תהליכי בשילה.
- **גישת עיבוד מידע** - גישת עיבוד המידע שמתייחסת למוח כמחשב. ומתמקדת בתהליכי קשב, זיכרון ואוטומטיזציה.
- **ויגוצקי** - לפי הגישה הסוציו-תרבותית של ויגוצקי, החברה והתרבות מעצבות התפתחות קוגניטיבית.

2"ה

האגודה הפתוחה
מעריך לימודי החוץ

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח -
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

בין תיאוריות קוגניטיביות לרגשיות-חברתיות

בין התיאוריות הרגשיות – חברתיות נמצאת את:

- הלמידה החברתית – מדגישה את תפקיד ההתנסות בהווה בעיצוב ההתנהגות.
- פרויד – המודל המבני של הנפש – במבט התפתחותי.
- פרויד – השלבים הפסיכו-סקסואליים והקיבעון.
- אריקסון – הגישה הפסיכו-חברתית.
- בולבי – תיאורית ההיקשרות.
- מאהלר – תהליך הספרציה והאינדיבידואציה.

2"

האגודה הישראלית לפיתוח
מערכות לימודי החוץ

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

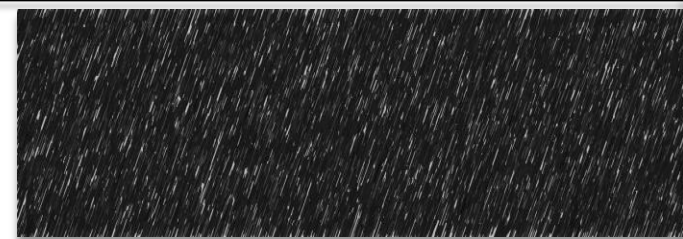
מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח –
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

המודל המבני (הסטרואקטורלי) רכיבי הנפש במבט התפתחותי

2"ה

האוניברסיטה הפתוחה
מערך לימודי החוץ

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח –
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

המודל המבני (הסטרוקטורלי) רכיבי הנפש במבט התפתחותי

2"ה

האוניברסיטה הפתוחה
מערך לימודי החוץ

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקשב המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח –
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

המודל הפסיכו-סקסואלי

מלידה ועד גיל הבגרות

גיל	שלבים פסיכו-סקסואליים פרויד
0-1	אוראלי
1-3	אנאלי
3-6	פאלי
7-11	חביון
12-18	גניטלי

מאפיינים כלליים:

- התפתחות האישיות בשלבים.
- כל שלב מאופיין בצורך בסיפוק דחף חושי.
- קיבעון = פיקסציה. נוצר מתת סיפוק או סיפוק יתר.
- הדגשת העבר (5 השנים הראשונות כמעצבות - שלושת השלבים הראשונים).

2"ה

האגודה הישראלית לפיתוח
מערך לימודי החוץ

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח -
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

אריק אריקסון (1902-1994) התיאוריה הפסיכו-חברתית

מאפיינים דואים לתיאוריה של פרויד:

- ההתפתחות נעשית בשלבים מובחנים איכותית האחד מהשני.
- שלושת השלבים הראשונים משמעותיים וקריטיים ביותר.
- חמשת השלבים הראשונים אצל אריקסון מקבילים לחמשת השלבים של פרויד.

בשונה מפרויד:

- ההתפתחות לא מסתיימת בגיל בגרות, אלא נמשכת כל החיים, ולכן אריקסון הוסיף שלושה שלבים.
- התמודדות תקינה בכל שלב מסייעת לשלב הבא, אך התמודדות שאינה תקינה אינה גורמת לקיבעון.
- בשונה מפרויד שבכל שלב יש לאדם צורך חושי שהוא צריך להתמודד בסיפוקו, ההתמקדות של אריקסון היא ביישוב קונפליקטים בין צרכים ביולוגיים פנימיים לבין דרישות וכוחות חברתיים.

2"

האגודה הישראלית
ללימודי החוץ

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
ההתפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

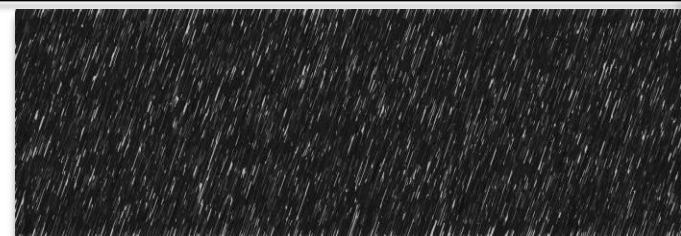
תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח –
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין

אריק אריקסון (1902-1994)

התיאוריה הפסיכו-חברתית

גיל	שלב פסיכו-סוקואליים פרויד	שלב פסיכו-חברתיים אריקסון
0-1	אוראלי	אמון בסיסי - חשדנות
1-3	אנאלי	אוטונומיה - בושה וספק
3-6	פאלי	יחמה - אשמה
7-11	חביון	חריצות - נחיתות
12-18	גניטלי	זהות - בלבול תפקידים
בגרות מוקדמת		אינטימיות - בידוד
בגרות		פוריות - קיפאון
בשלות		שלמות אגו - ייאוש

2"ה

ייעוץ נישואין ומשפחה קורס מתקדם המלווה את יחידת
התפתחות המשפחה במעגל החיים

מרצה: הרב שלום אביחי כהן, פסיכותרפיסט, מטפל זוגי ומשפחתי בכיר, יו"ר
אגודת היועצים והמטפלים במשפחה בישראל (ע"ר)
מייל: ac@therapynet.co.il פלאפון: 054-2504620

© כל הזכויות שמורות

תוכן מפורסם על גבי הרשת ומוגן על פי חוק זכויות יוצרים התשס"ח -
2007

ראה גרשוני ושות' משרד עורכי דין